

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes
tagdíja évi 100 lel, klszgdák és tisztviselők
részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát
100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfigyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kladó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 250 lei Negyed évre 75 lei
Fél évre 125 lei Egyes szám 51 lei

Az E. G. E. T. Tagjaihoz.

Az E. G. E. tagdíja 1920-ban állapítottatott meg legutóbb és pedig oly összegben, hogy annak ellenében akkor az Erdélyi Gazdát is küldhette az egyesület a tagok részére.

Az Erdélyi Gazda előállítási költsége azóta annyira emelkedett, hogy meghaladja az ezelőtt három évvel megállapított tagdíjak összegét.

Minthogy az egyesület a tagdíjakat emelni nem akarja, kénytelen pótdíjat kivetni mindazon tagjaira, akik az Erdélyi Gazda további küldését igényelik. E pótdíj 1924. évi január hó 1-től kezdődőleg 100 lej, ugy az alapító, mint rendes és kedvezményes (50 lej) tagdíjat fizető tagok részére egyaránt.

Kérjük Tisztelt Tagtársainkat, hogy ugy az 1924. évi tagdíjat valamint az E. G. pótdíjat is január hó folyamán sziveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadást szenvedjen, mert február hó 1-től csakis azon T. Tagtársainknak küldhetjük a lapot, akik hátralékban nincsenek.

Abban a reményben fordulunk T. Tagtársainkhoz a fentti kérelemmel, hogy át fogják érteni és érezni egyesületünk helyzetét és támogatásukkal továbbra is biztosítani fogják az E. G. akadálytalan megjelenését.

Gazdatársi üdvözléssel:
Kolozsvár, 1923. december 30-án.

Az E. G. E. Elnöksége.

Előfizetési felhívás.

Az Erdélyi Gazda az 1924. évben is az eddigi terjedelemben és változatosan gazdag tartalommal fog megjelenni.

1924. évi január hó 1-től kezdődőleg azon-

ban az előfizetési díjakat az E. G. E. a változott viszonyoknak megfelelően, kénytelen volt fel-emelni. Eszerint az Erdélyi Gazda előfizetési díja belföldön

egy évre ----- 250 L
félévre ----- 125 „
negyedévre ----- 75 „
egyes szám ára ----- 5 „
külföldre az előfizetési díj 300 „

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy b. előfizetésükkel a jövőben is támogatni sziveskedjenek.

Kolozsvár, 1923 dec. 30.

az Erdélyi Gazda
kiadóhivatala.

Hogyan gazdálkodjunk agrár reform okozta helyzetben?

Irta: Márton Sándor.

Az Erdélyi Gazdában már két ily tárgyú közlemény jelent meg ugyan, de én más oldalról óhajtok hozzá szólni.

Mi is a helyzet? A megszükkült birtokból kevés a bevétel s sokan félnek a végromlástól. Hogy ez be ne következzen, a szűkbirtok eddigi jövedelmét kell fokozni a kisbirtokra illő gazdasági móddal, de úgy, hogy e célra biztos alapot válasszunk. Ily alap az, hogy a sohasem változó *természeti törvények*, mint sarkigazságok, — tehát bizonyításra sem szoruló tételek — irányítsák gazdaságunkat. Ezeknek foganatosítás módjait óhajtom röviden tárgyalni.

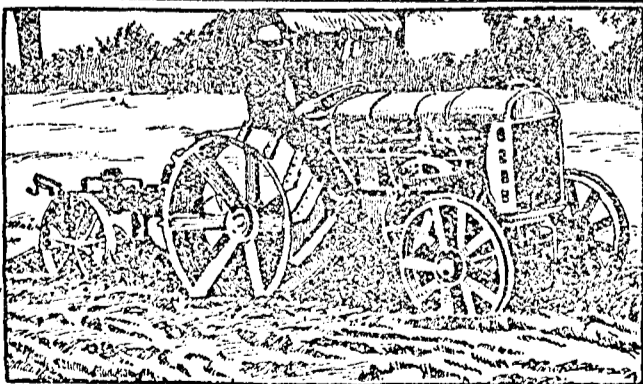
1. Sarkigazság, hogy a termőtalaj akkor jövedelmez legtöbbet, ha a természeti viszonyainak (talajösszetétel, fekvés stb.) megfelelő művelési ág alatt tartjuk. Ezért a kisebbedett

gazdaság új viszonyaihoz képest, állapítsuk meg újra a művelési ágat és gyepitőrést, zombékolást, vízvezető vonalakat stb. létesítsünk s utólag az eredményhez mérten tegyünk rajtuk utóváltoztatásokat.

2. Sarkigazság, hogy az a növény terem többet, amelyet oly éghajlat — és a kettő együttesen — termőhely táplál, amely a növénynek természeti szükségleteit leginkább tudja elégteleni. Határozzuk meg ezért összehasonlításokkal, hogy tudjuk mily főnövények termelésére alkalmas s ezeket kiválasztva, állapítsuk meg forgónkat s ennek növényssorrendjét.

3. Sarkigazság, hogyha többtermésűek vannak, ennek előállításához több tápanyagnak kellett jelen lennie s a növénynek több tápanyagot kellett felvennie, mintha kisebb termés lett volna. Legyen tehát talajunkban mindig annyi tápanyag-készlet, hogy a többtermés bekövetkezhessen. A tápanyag-készlet előállítása s fenntartása pedig következőleg érhető el.

a) Kellő talajműveléssel, mert az ékező talajfordító s a borona talajomlasztó hatása a termőrétegnek szemcséi közé levegőt juttat, s a legkedvezőbb esetben mindenik talajszemcsét vékony légburok veszi körül s ez által az élenyének átalakító ereje kellő meleg s nedvesség mellett, vegyi folyamatokkal s légszennyező felvétellel és a legújabb nézetek szerint a növényi mikroorganizmusok segítségével a tápanyagok előállítását megindítja. Több szántás s boronálás több ily alkalmat nyújt, egyúttal elősegítvén a tápanyagok egyenlőbb elosztását is. A szántást tehát a boronálás félnaponként, avagy legalább aznap kövesse, — kivéve az u. n. őszi szántást tavaszra, mely télen ugyanis elomlik — mert a rögebe a levegő nem hatolhat be s a megszáradt röge közt a következő szántás jól nem is foganatosítható. A megszántott s

„Fordson Tractor”-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

„Gazdák”

Biztosító Intézet
Részv.-Társaság

Székhelye: Arad. Vezérképviseletsek: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-szt.-
máronban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán.
Elfogad tűz, jég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, ezavafossági, kihaza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót
nyújtanak a vezérképviseletsek és egyesületünk titkári hivatala.

megboronált talajban a gyommagvak kikelnek s a következő szántás ezeket megsemmisíti. A boronálás továbbá az omlasztással megszünteti a hajcsövességet s a talajba a szemcsék közé levegőt zár be, mely nem cserélődhetvén, a talajviz páráival telítetik és több párat nem vehetvén fel, a még képződő párák azonnal vissza lecsapódnak s ily módon e két hatás, t. i. a víz felemelkedési útjának átvágása s réteggel való elzárása — talaj viztartalmát megőrzi. A nem cserélődő levegő hatására kitünő példa a nádiedél hőfokának egyenletessége, melyet a nádban levő nem cserélődő levegő tart fenn, továbbá a bunda szőrözete közé zárt levegő, mely a test hőjét s páráit visszatartja.

A mély művelés helyett csupán mélyítő művelést alkalmazunk, talajminőség szerint 3—5 évenként, hogy így új ásvány s felbomlatlan anyagot juttassunk a felső termőtalajba.

b) Kellő időtartamot hagyjunk a tápanyagok előállításához a művelések közt. Fekete ugart nem tarthatván, ezért a tarlót azonnal szántásuk be vagy legalább őszi szántást adjunk neki, hogy így az átalakulás mielőbb kezdetét vehesse és télen folytatást kaphasson. Különben a termés betakarítása után ugyanezen talaj új bevetése közt legalább 10 hét teljék el, hogy 3 szántást adva, az egyes szántások közt 3—4 hét eltelhessék s így a szántás kellő tápanyagnövelő hatása érvényesülhessen. Ez az időtartam azonban minimumnak tekintendő.

c) Tápanyag megtakarítást érünk el a váltogazdasággal, melynek célja kikertülni, hogy a tápanyagkészlet több éven át egyoldalulag legyen igénybe véve. Ezért kalászos kalászos után csak erőteljes talajon termeljünk, de csak egyszer, aztán kapás következék. Zöld ugart tartunk p. o. trágyás földbe virágában levágandó takarmány, paszuly, dinnye, tök, hagyma stb. termeléséhez. A vetésforgó legyen egyszerű: 3—5 éves; 5 évesnél hosszabbat csakis u. n. javított legelőgazdaságban állapítsunk meg p. o. sovány talajon juhtenyésztés, nagyvárosok mellett tejgazdaság céljára.

d) Főleg trágyázással növelhetjük a tápanyagkészletet. A trágyázáshoz kell takarmány, legelő, szalma vagy polyva s állatállomány s kellő trágyakezelés. Itt domborodik ki a szalmás termények nagy jelentősége s a rétek kellő gondozása, illetve a mesterséges takarmánytermelés szükségé. Egy kat. holdra kell 3—4 év

termeléshez talajminőség szerint 80—200 q trágya ehhez 1—2 nagy számos állat, ennek 1/2—1 kat. hold jó nyári legelő és 16—32 q száraztakarmány, avagy legelő nélkül 24—50 q takarmány s majd ugyanannyi szalma. Az állatokat jó körben tartjuk s ellenőrizzük, hogy az igás állatok munkába állás előtt jól lakjanak. A trágyakezelés többféle elméletnek tárgya volt. Leggyakorlatiasabb: gulya, nyáj alól a helyiségből csak 40—50 cm. magasrétegű, tehát jól letaposott trágyát hordassunk ki; az igavonók, ellősek, fejősek, hizlaltak stb. alól naponta lapos gödörbe hordandó a trágya s itt hetenként többször állatokkal tapostatandó, vagy hetenként egyszer bunkózándó. A trágya érett, ha a benne levő szalma könnyen szakad. Az érett trágya kihordandó s ha a trágyázandó területre azonnal nem hordható: ennek szélén sarokba rakandó. A széthintett trágya tavaszkor és nyáron 3—4 nap alatt leszántandó, őszi és téli elterített trágyázás tavaszig is hagyható leszántás nélkül, de ha csak lehet mielőbb leszántandó. Műtrágyát csak kellő talajismeret mellett alkalmazunk s ezért ebben elővigyázat szükséges.

e) Tápanyagkészlet-szaporítás nagyon jól érhető el fenti a—d alattiaknak egyeztetett együttes s vegyes alkalmazásával. Ennek azonban oly sok változata van, hogy e tekintetben egy szabály irányadó, t. i. a körülményekhez alkalmazkodjunk.

4. A jövedelemtöbblet elérése még függ a szakismeret, alkalmazkodási képesség szorgalom, erély stb.-től, amelyek azonban már személyiek s így ezekre kiterjeszkedni felesleges volna.

Cukorrépmag-pácolás, mint a természetből előidézője.

Irta: Coete Sándor.

A már régebben külföldi szerzők által hirtetett azt a tényt, hogy a *cukorrépmag*nak előzetes kezelése különböző vegyszerekkel annak oly előnyös tulajdonságot biztosíthat, amelyet érdemes a gyakorlat számára is érvényesíteni, alábbi újabb kísérleteimmel én is megerősíthetem.

Évek óta foglalkozom e kérdéssel, s jelenleg csak röviden óhajtók reámutatni pár

adatban eddigi eredményeimre, mivel a részletes beszámoló csak később fog megjelenni valamely szaklapban, az eredmények pedig már most értékesek lehetnek a gyakorlati gazda szempontjából való kipróbálásra és hasznosulásra, miért is röviden tájékoztatom a gazdákat kísérleti eredményeim egy részéről.

A cukorrépmag-pácolás jótékony hatását a répanövény fejlődésére már a kikeléskor kifejti, t. i. *a pácolt mag gyorsan kel ki, erőteljesebben fejlődik a növény, tehát a pácolás sietteteli a zsenge növény fejlődését, valószínűleg ezen hatás eredménye az, hogy a bizonyos szerrel pácolt mag után a termés hozam is nagyobb.*

Hatvanban báró Hatvany Sándor örökös uradalmában és Tápiógyörgyén dr. Györgyey Adolf uradalmában végzett kísérleteim 1922-ben a következő eredményre vezettek:

Répatermelés 600 négyszögölön kg-ban:

	Hatvan kísérlet	Tápiógyörgye 3 kísérlet	A két helyen levő 6 kísérlet	Különbözet kg-ban 600 n-ölon
Kezelés nélkül	— 4547	9200	6873	—000
Klorol 3% 1 óra	— 4843	10030	7836	+563
Klorol 1% 11 óra	— 4648	9530	7119	+246
Uspulun 0.5% 11 óra	4440	9307	6923	+050
Rézgálic 1% 1 óra	— 4283	8460	6366	—507
Formalin (0.33) 20 perc	4641	9470	7055	+182

Átszámolva fenti adatokat, természetből lefejezett répában:

1 magyar holdon —0000 kg.	1 kat. holdon —0000 kg.	1 hektáron —0000 kg.
1137	1501	2608
492	656	1139
100	133	231
—	—	—
364	485	843

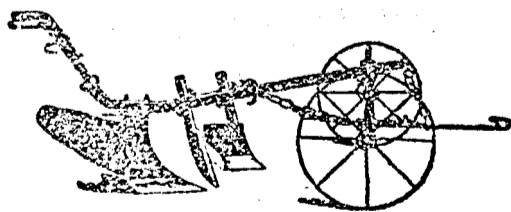
A táblázatból kitűnik, hogy a *Klorol 3%-os oldatával 1 órán át való csávázás* a cukorrépmagoknak oly előnyt biztosít, amely hektáronként 25 q. kat. holdanként 15 q. magyar holdanként 11 q. természetből jelent a lefejezett és szállításra kész répában.

A Tápiógyörgyén végzett kísérletek műtrágyázott táblán végeztek és pedig magyar holdanként 40 kg. káli és 60 kg. szuferfoszfát adatott.

Másik kísérletsorozataimból kiderül, hogy a fenti módon Klorollal csávázott répmag után nemcsak a lefejezett répában, hanem *répalevelben is tetemes többlet mutatkozott.* Így

Ekék

boronák, kukorica morzsolók, szecskavágók, motorekék és motorok

Gummiárúk

és mindennemű műszaki cikkek

legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSNA

Telefonszám: 2-36.

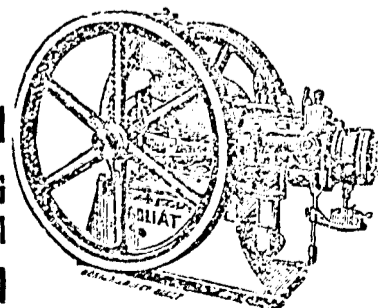
GÉP- ÉS MŰSZARI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Rozosvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-ú. 17. 11)

Sürgőnyezim: Hanncomp

WOLFNER-FÉLE

Géphajtószipak

gépkénőolajok, szerszámok, tömitések

pl. egy 50 kat. holdas táblán a gazda részére a következő többletek mutatkoznak:

Lefejezett, tisztított répaterméstöbblet	— — —	568 q
Répalevel- és fejtöbblet	— — — — —	800 „
Szelettöbblet	— — — — —	284 „
Kristálycukortöbblet	— — — — —	0-56 „

A répalevel- és fejtöbblet sok gazdaságban fontos takarmányként értékesíthető. A répatöbblet után a gazda a cukorgyártól természetesen több szeletet és cukrot igényelhet vissza. Miután a csávázási költségek e többletek mellett egyszerűen eltörpülnek, az a véleményem, hogy répatermelőink igen nagy haszonhoz juthatnak, ha répamagukat ezidén csávázva vetik el. A sokat hangoztatott többtermelési elvet ültessük át a gyarkorlatba, miért is felhívom a répatermelők figyelmét e két gazdaságban elért eredményekre, melyek véletlenek nem lehetnek, hiszen hat kísérlet állagadataiból adódnak ki.

Győződjék meg minden répatermelő maga az eredményről oly módon, hogy répaföldjeinek csak felét veti be csávázott maggal és ősszel hasonlítsa össze a terméseredményeket. Érdeklődőknek levélbeírt megkeresésre szívesen adok bővebb felvilágosítást, különösen a csávázást és a mag szárítását illetően.

Egy új találmányu számoló-készülék.

Minden tekintetben praktikus és elmés számoló-készüléket talált fel Kazintzi János szamosfalvi körjegyző.

Minden számológépnek a legnagyobb baja az volt, rendkívüli komplikált szerkezeténél fogva, az ára is ennek megfelelően alakult.

A Kazintzi-féle eimés találmány egy csapásra megoldja ezt a kérdést, mert tökéleteset nyújt és emellett egyszerűségénél fogva az ára is olyan, hogy bárki megszerezheti.

A készülék tulajdonképpen egy szorzó és osztó automata; néhány karton lapocskát egymásba tolunk és az eredményt már olvashatjuk is le. Tévedés, elszámítás stb. kizárt dolog, úgy, hogy a találmány a maganemében tökéleteset nyújt.

A készülék 1 nagyságban készül, leghelyesebb 3 sorozat használata. Ennek megértésére röviden meg kell jegyeznünk, hogy minden sorozatban meg vannak a számok 1—10-ig, no már most, ha olyan szorzandónk van, ahol egy számjegy 3-szor is előfordul, így 3 sorozat esetén elegendő karton lap áll rendelkezésünkre.

A készüléket mindenkinek ajánljuk: megrendelhető a feltalálónál Szamosfalván és dr. Klumák János ügyvédnél Kolozsváron, Str. Juliu Maniu No. 5., 3 sorozat ára 250 lel. 2 sorozaté 120 és 1 sorozaté 70 lel.

A feltalálónak így is, mint gazda társunknak pedig találmányához sok szerencsét kívánunk és kívánjuk, hogy neki is, a magyaroknak is dicsőségére szolgáljon a nagyvilágban!

Dr. Sz. F.

Kérdés-felelet.

Birtokháborítás.

Kérdés. 1903. év tavaszán lett P. községben a határ kiigazítva és kihasogatva az akkori mérnökök és tagosító bírók által, nekem, mint kisbirtokosnak, akkor lett 2 hold 18 □-öl, mint egyes tag kihasítva és átadva, amely saját telekkönyvemben volt tagosítás előtt is az ennek megfelelő birtok és telekkönyvemben

áll ma is. Ennek ugyebár, hogy 20 éve, én ezen tagot azóta háborítatlanul használtam.

Most azonban egy p.-i egyén, akivel a régi birtok borozdás volt, beperelt, hogy a birtokát a mérnök az enyémmel együtt vette fel és az övét is nekem osztotta ki és ennélfogva minden bírói ítélet nélkül a birtokomnak egész felét elvágta és magának kiborozdálta. Most már csak arre kérném, hogy ha szíves lenne közölni velem, hogy a tagosítás befejezése után a törvény állapíthat-e határidőt meg, hogy meddig lehet és van joga valakinek gazát keresni és a másoknak birtokait megcsonkítani vagy pedig a tagosítás mennyi idő után válik jogérvényessé. B. N. J.

Felelet. Az 1892. évi XXIV. t.-c. a tagosítási ügyekre világosan kimondja, hogy a törvényben szabályozott előterjesztéseken felebbvitelen, igazolási kéresem és kiigazítási kereseteken kívül „semmi más jogorvoslatnak, semmiségi panasznak, igazolásnak, vagy perújításnak helye nincs.” A többi jogorvoslatok 8, illetve 15 napos terminustól eltekintve, csak azt jegyzem meg, hogy az idézett törvény szerint a kiigazítási kereset a tagosítási munkát végrehajtását követő hitelesítésének jogerőre emelkedésétől számítandó egy év alatt adható be, Tehát ez a terminus is már rég letelt.

Aki mást valamely ingatlan békés birtoklásában megháborít, az ellen sommás visszahelyezési pernek van helye, melynek feltétele a háborítás előtti egy évet meghaladó békés birtoklás és a kereset a megháborítás időpontjától számított egy éven belül adható be. Ezen egy év letelte után sommás visszahelyezési per többé nem indítható, hanem csak rendes utu birtokbernek van helye, amelyik sokkal költségesebb és hosszadalmasabb.

Dr. Viski László.

Törvények és rendeletek.

Január elsejével új segélybélyegrendelet lépett életbe, ami lényegesen megdrágítja a bélyegleróvásokat. Eszerint: belföldi rendes és ajánlott levelekre és levelezőlapokra 25 bani, belföldi táviratokra, telefonbeszélgetések és felhívások után, szállítólevelekre, csomagérkezési értesítésekre 50 bani, külföldi táviratra és telefonbeszélgetések után 1 lel, csekkekre, pénzesutalványokra, nyugtákra 50 bani, marhajárlatokra, közhatóságokhoz intézett kérvényekre, a közpénztárakhoz befizetett pénzütalásokra, személyazonossági igazolványokra 50 bani.

Irodalmi szemle.

Könyvismertetés.

Erdély juhai — Erdély juhtenyésztése. A múlt, a jelen, a jövő. Irta: Dr. Szentkirályi Ákos.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Könyvkiadóvállalatának 60-ik füzeté hagyta el a sajtót, hosszú szünet után tehát „hajnalodik” megint a szakirodalom egén. Az író, a szerző neve előre dicséri művét, én csak arra vállalkozom, hogy röviden ismertessem.

132 oldalon leszűrve a „múlt” tapasztalatait, kiigazítja a „jelen” hibáit, hogy így fektesse le a „jövő” alapját — ismertetve a racioná-

lis juhtenyésztést, most mikor bizony nagyon is összezsugorodott birtokokon 1/4 juhlétszámmal 2 szer annyit kell produkálnunk, mint eddig. Ez a könyv irányelve és erre az alapot természetesen a fajta megválasztásban keresi — de itt nem áll meg, hanem élénk színekkel festi, hogy milyen rettenetes hibát követtünk el azzal, hogy télen ugyszólva koplaltatjuk juhainkat, elveszítve így „a rossz téltartás vádján, amit a jó nyári legelő révén nyertünk”. Itt sem áll meg, hanem hangsúlyozza a tenyészcél érdekében, bármilyen fajta keretein belül, a tenyész kiválasztást, mint egyedül célravezető tenyészési eljárást és bőven ismerteti ennek érdekében feltétlenül vezetendő „törzskönyvet”.

Erdély juhairól szólva régi kedvenc fajtáját, a „cigáját” hasonlíttja össze a köztenyésztésben elterjedt curkánnal (racka) és meggyőz a cigáják jövedelmezőbb voltáról, mert egyenlő edzettség, egyenlő igénytelenség és egyenlő tejtermelés mellett gyapjuk sokkal értékesebb, mint a curkánok gyapjuhely szákkal kevert hosszú szőre.

A mű keresztjezek című fejezete egy egész tanulmány, de nemcsak eszmék felvetése hanem tenyésztőkkel folytatott tárgyalások és az általuk elért eredmények felsorolása révén.

Gyapju osztályozása című fejezeiből megtudjuk, hogy az nem olyan közönséges dolog és sok ága-boga van s magunkra is vethetünk hogy bizony a tenyész kiválasztás szempontjából többet kellene ezzel is törődni.

A gyapju feldolgozása c. fejezetben igen érdekesen vezet végig az egész posztógyártáson.

A könyv a fentemlített vállalatnál kapható és erős meggyőződésem, hogy mint igazi jó barátját minden gazda sietve beszerzi. A könyvet oly értékesnek tartom, hogy a kiadóvállalat fel kellene hívja a kormány figyelmét, hogy anyagi eszközökkel támogassa annak román, sőt németnyelven való kiadását is.

Pusztakamarás, 1923. Silvester.

Szász Ferencz.

Egyleti élet.

Kérelem hátralékos tagjainkhoz. Felkérjük mindazon Tisztelt Tagjainkat, akik a folyó évi vagy korábbi évekbeli tagdíjakkal hátralékban vannak, szíveskedjenek mielőbb kiegyenlíteni tartozásaikat.

Vegyes közlemények.

Időjárás. A boffa'usi cukorgyár meteorológiai állomás megfigyelése szerint december hónapban a maximális légnyomás 729.8 volt december 12-én. A minimum 702.7 volt december 22-én. A legnagyobb meleg + 14.5 volt december 3-án. A legnagyobb hideg — 15.5 volt december 31-én. Az átlagos hó decemberben + 0.28 volt. A legnagyobb csapadék volt 10.5 mm. — december 21-én. A csapadék egész havi mennyisége 38.9 mm. A csapadékos napok száma 15:

A jugoszláviai cukorrépatermelők gyűlése. A jugoszláviai cukorrépatermelők Belgrádban konferenciát tartottak, amelyen a következő határozatot hozták: Fölkéri a földmívelésügyi minisztériumot, hogy a cukorrépa árárt az 1923. évre 80 dinárban állapítsa meg. A termelő cukrot kapjon önköltségi áron. A gyárak a cukorrépatermelőknél önköltségi áron szállítsanak mezőgazdasági gépeket. A termelők követelik, hogy a répaárakat a többi termények belföldi árának megfelelően emeljék föl.

A bányási állatkereskedők a temesvári Zoon állatkereskedelmi Rt. helyiségében értekezletet tartottak, melyen az állatkivitel helyzetét vitatták meg. Dr. Bálint Zoltán a Zoon Rt. igazgatója üyvitte meg az értekezletet és beszédében kifejtette, hogy az egyetlen lehetőség, amelytől az exportőrök helyzetük javulását remélhetik, ha érdekelk védelmére szindikátusba tömörülnek. Az értekezlet a javaslatot elfogadta és elhatározta azt is, hogy széleskörű propagandát indít az összes romániai állatkereskedők megszervezésére.

A közepurópai államok aranyparitásai. Németország 1 aranykorona 2 billió papírmárka, Ausztria 1 aranykorona 15.500 papírkorona, Csehszlovákia 1 aranykorona 6.65 papírkorona, Jugoszlávia 1 aranydinár 16.80 papírdinár, Románia 1 aranylel 39 papírlel, Magyarország 1 aranykorona 4.100 papírkorona Olaszország 1 aranylira 4.50 papírlira.

A „Gazdák” Biztosító r. t. bevezette a szállítmányi biztosítási ágazatot. Ezen osztály vezetésére sikerült megnyernie Breuer Sándort az Orient biztosító volt osztályfőnökét. Az intézet első sorban a regátbléli, főleg a tengeri szállítmány biztosításokkal kíván foglalkozni. Értesülésünk szerint több hajóstársasággal már meg is kezdték a tárgyalásokat a szállítmányaik biztosításának átvétele céljából.

A Gazdák Biztosító r. t. nagyváradi főügynökségét Láng Jenő a Fonciera biztosító r. t. nagyváradi volt h. titkára és Vértés Sándor az Orient biztosító r. t. volt főfelügyelője átvették. Láng Jenő a belső adminisztrációs. Vértés pedig a külső szervezési ügyek vezetésével bízott meg.

Az állatkiviteli díjak redukálásáért Tancred Constantinescu kereskedelmi és ipari miniszternek az állat-exportőrök képviselőiben Traila Taran (Temesvár) és N. Cristescu (Bukarest) memorandumot nyújtottak át, melyben kéri a szarvasmarha kiviteli illetékének 8000 leiről 5000 leire való csökkentését. A miniszter válaszában kijelentette, hogy több tekintetben méltányosnak találja a kereskedők és exportőrök kérését és megígérte, hogy a kérést az ünnepek után összeülő gazdasági tanács elé terjeszti. A bizottság kérte a minisztert, hogy intervenáljon a sertés kivitel érdekében is.

Az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya január 8-án ülést tartott, amelynek tárgyai között szerepelt a székeskeresztúri bikakiállítás rendezésének ügye is. Borkiállítás Nitchidorfban. A Sváb Gazdasági Egyesület Nitchidorfban f. hó 20-án borkiállítást rendez.

A Distol alkalmazásának ideje elérkezett. A Szolnok Doboka vármegyei G. E. az alábbi körlevélben adja ezt tagjai tudomására: Szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Distol nevű, világhírű juh és szarvasmarha májmételevorosságnak, most van az alkalmazási ideje. Amikor vízdzaganatok jelennek meg, már késő. A Distol alkalmazása, mely egyleitünknel is kapható, ára grammonként 8 lei. Egy nagy juh-nak 3—4 gramm adandó be két részletben.

Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára megjelent. Szétküldése folyamatban van. Kapható: Kolozsvárt, az Erdélyi Gazda kiadóhivatalnál Cluj, Str. Andrei Musesan No. 10.

Friedmann Jenő, Keszev Albert, Lepage Lajos és Minerva r.-t. könyvkereskedésében. Aradon Mezőgazdák és Kereskedelmi r.-t., Oláh és Társa, Hamburger cégeknél.

Temesvár: Löbl hírlapíródnál.

Szatmár: Gazdák Lapja kiadóhivatalánál.

Sinfalva: Hangya fogy. és ért. szövé.-nél.

Kutyfalva: Hangya fogy. és ért. szövé.-nél.

Bolli ára 24 lei, Erdélyi Gazdasági Egyesületi, szövetkezeti és gazdaköri tagok részére 15 lei.

Kémiai laboratórium Brassóban. Az Erdélyi Gyáriparosok Szövetsége szervezetének kebelében „Erdélyi Gyáriparosok Szövetségének Kémiai Laboratóriuma” címen külön

osztály létesítését határozta el. A laboratórium célja, hogy mint vegyvizsgáló intézet kereskedelmi és ipari körökben alkalmas adjon az ipari mezőgazdasági és egyéb termékek megbízható megvizsgálására és megfelelő szakvéleményt kapjanak. A laboratóriumot egymillió lei tőkével Brassóban állítják fel és igazgatójául dr. Fürk WALTERT választották meg.

Distolra, a mételevoró egyedüli biztos gyógyszerére megrendeléseket elfogad utánvétel is az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkári hivatala. A Distol ára gr.-ként 8 lei.

Bánáti szanatórium Timişoara, Holló-utca 2. Modern gyógyintézet bel-, gyermek-, ideg-, sebész-, női-, orr-, fül-, gége-, bőr- és szembetegek részére. Diatikus konyha. Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Radium, Quarz, Diatherapia és az egész elektrotherapia, Hidrotherapia, mór és fangókezelések. Specialista orvosok. — Bécsi ápolónők. — Olcsó szobaárak. 3586

PIAC.

Országos vásárok.

1924. január 14-én. Gernyeszeg, Kápolnás, Lupsa, Oláhlapos, Magyar-nemegye. — 15-én. Kraszna, Hadad, Dragomérfalva, Nagyszében. — 16-án. Keresd, Fekete, Déda. — 17-én. Nagysármás. — 18-án. Korond, Magyarlapos, Vajdarcse. — 19-én. Székelykál, Maroslye, Terego. — 20-án. Gátalja, Magyarzsombor, Nagylozna.

Gabonaneműek:

Helység	buza	rozs	árpa	zab	tengeri mm
Szatmár	570	410	440	340	470
Székelyudvarhely	520	450	520	380	450
Galacz	470	—	410	320	415
Konstanza	480	—	420	—	420
Besszarábia	470	—	405	—	410

Állatárak élősulyban:

Szatmár. Prima ökör 19—20, vágómarha 14—15, nehéz sertés 36—37, kövér sertés 33—34 lei kg.-ként. Igásló párja 7—8, kocsiba való ló párja 22—26 ezer lei.

A műfák árai. A műfaragáshoz szükséges aanyagok árai: kőrifa köbmétere 4000, a diófaé 5000, a hársfaé 4000, a kőrtéfaé 5000 L.

Anyagárak a kolozsvári építőiparban. Mész köbméterenként 500, gipsz mázsánként 140, cement mázsánként 240, fonott és soros nád kötegenként 90, fedéllemez kötegenként 130—160—165, elszigetelő kötés 270, kolozsvári hornyolt cserép ezereenként 3200, kolozsvári sima 1700, gerinc-cserép darabonként 10—15, Rabilztábla négyzetméterenként 65, kutygyűrűk folyómétere 630 lei.

Lóheréből és lucernából jelentéke-nyebb készletek vannak Erdélyben, melyek nagysága megfelel egy jobb közepes termésnek. A lucernakereskedők viszont a kiviteli illetékek és az exportfuvardíj nagysága következtében abban a helyzetben vannak, hogy a budapesti termelő vagy kereskedő 129.000 lejjel olcsóbban tudja a lucerna vagonját a nyugati fogyasztóplacokon értékesíteni, mint a kolozsvári kereskedő. A lóhere kivetele is teljesen stagnál. Ha a kormány a lóhere export terén sürgős intézkedéseket nem tesz, jelentékeny árufölösleg marad a belföldi piacokon, melyek a jövő szezoniig 30—33%-ot veszítenek értékükből.

HIRDETÉSEK.

Székelykeresztur és Vidéke „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi január hó 20-án délután 3 órakor a szövé. helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében

meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi január hó 27-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Alaptőke felemelés. 2. Netaláni indítványok. Kelt, Székelykeresztur, 1923. dec. hó 29-én. Az igazgatóság.

Bardóci Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1924. évi január hó 19-én d. u. 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, ugy a közgyűlés 1924. évi január hó 26-án tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az igazgatóság kiegészítése. 2. Felügyelőbizottság váiasztása. 3. Az alapszabályok 12. §-ának módosítása. Régi szöveg 1 üzlet rész értéke 5 lei. Uj szöveg 1 üzlet rész értékének befizetése 50 leiben állapítatik meg. 4. Netaláni indítványok. Kelt Bardócz, 1923. évi dec. 15-én. Az igazgatóság.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 2 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számítatnak, Legkisebb apróhirdetés díja 20 lei.

Keresek egy három-négy lóerejű benzínmotort és egy ehhez megfelelő daralót. Br. Braunecker Soc. Jud. Sălaj. 3616

Eladó egy angol félvérű mén 8 éves jegytelen pej, az agrárreform miatt Tüzes Karácson Kucsó up Zsibó. 3617

Kisajátítás folytán állást keres gazdatiszt, végzett szőlő kezelő, vállalja mező és szőlő gazdaság önálló vezetését esetleg percentre vagy fixadminisztráció mellett. Nagy gyakorlattal bír az állattenyésztés terén, különösen a sertés tenyésztés és hizlalásban. Cim a kiadóhivatalban. 3624.

Lucfenyő gyökere 150—200 cm. magas eladó darabonként 100 L. Előjegyzés Erdélyi Gazdasági Egyesületnél Cluj esközleendő. Fele ár előre fizetendő. 3622.

Gépsz ki az összes gépek, motorok kezelését szakszerűen érti, azokat javítja, jelenleg egy műmalomba van, azonnali belépésre állást keres. Cim Antal Béla Cluj, Plata Unirii 13. 3623.

40 éves, pedans takarékos önálló urnó magányos urhoz segítség nélkül házzvezetőnek ajánkozik. — Gazdatiszt házat teljes megelégedésre vezetett. — Cim a kiadóhivatalban. 3625

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

Alap tőkéje: 16,000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

3303

Nemesített Hatvani zárt toku, kék mák vetőmag

valamint az összes gazdasági és konyhakerti import

vetőmagvak fajtiszta, elite minőségben kaphatók

Mezőgazdák Kereskedelmi Rt.-nél (Gazdasági Egyesület) Aradon.